

БІБЛІОТЕЧНІ ВІСТІ

Інформаційний вісник бібліотеки Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ВИПУСК № 41

БЕРЕЗЕНЬ 2020

Сучасна роль бібліотеки в системі вищої освіти на прикладі бібліотеки Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Сьогодні роль сучасної бібліотеки як інформаційної, науково-освітньої і культурної установи у вік інформаційних технологій набирає нового значення. Бібліотека разом з навчальним закладом динамічно розвиваються і еволюціонують у системі вищої освіти. Їх діяльність визначається завданнями, що стоять перед вищими навчальними закладами, співвідноситься зі стандартами і сучасними програмами навчання.

Саме бібліотеки, які за своєю сутністю покликані бути гарантами загальнодоступної інформації для всіх членів суспільства, завжди були, є і будуть духовною скарбницею народу. Бібліотека не лише установа, яка забезпечує хороший сервіс, але й місце, де перш за все люди отримують великий багаж знань з усіх сфер науки, культури, літератури, економіки, правознавства, релігії та інші, де люди спілкуються і мають відчувати себе впевнено і комфортно, до чого ми і прагнемо. Бібліотека покликана надавати джерела для отримання інформації, формувати моральні підвалини, норми і правила поведінки, і сприяти духовному становленню студента, як особистості.

Бібліотека Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини є не тільки центром бібліотечно-інформаційного обслуговування та підтримки навчальної, самоосвітньої, творчої, пізнавальної активності студентів, але й є прикладним центром освіти, духовності, психологічного розвантаження для читачів. Бібліотека має значний за обсягом і унікальний за складом інформаційний ресурс, який об'єднує електронні каталоги книжкових видань, авторефератів та дисертацій, бібліографічні БД публікацій за профілем університету. Важливим напрямком в роботі бібліотеки є зміна внутрішньо-бібліотечних технологій і форм обслуговування користувачів. Так, однією із форм організації використання бібліотечного фонду є вільний доступ до ресурсів, тобто створення кращих умови для більш повного задоволення читацьких запитів. Вільний доступ і його використання читачами допомагає бібліотекарю уточнювати форми роботи, політику комплектування і організації фондів.

Слід зазначити, що важливими функціями бібліотеки протягом усього періоду існування є комунікаційна та інформаційна діяльність, спрямована на налагодження зворотного зв'язку з користувачем, вивчення та задоволення його потреб. У рамках комунікаційної функції бібліотека організовує взаємодію людини з соціальною пам'яттю усього людства, передаючи їй у користування все накопичене цивілізацією культурне надбання. Бібліотека входить у складну систему соціальної комунікації, забезпечує створення, обробку, зберігання і розповсюдження документованих текстів громадського користування. Сьогодні бібліотека створює можливості для студентів задовольняти свої інформаційні потреби через сукупність документів, накопичених у фондах. При цьому необхідно відзначити, що інформаційні потреби користувачів можуть бути найрізноманітнішими, вони можуть стосуватися тих чи інших сфер професійної діяльності, питань, пов'язаних з повсякденням тощо. Комунікаційна функція тісно переплітається з інформаційною, що передбачає сам процес передавання інформації, тобто технологічно налагоджений процес комунікації.

Отже, бібліотека бере активну участь в оцінці, інтерпретації та фільтрації інформації, у встановленні певних зв'язків між інформаційними масивами, щоб забезпечити користувачам доступ до широкого спектру джерел знання, соціально значущої інформації. Враховуючи нові вимоги до якості збору та зберігання інформації, бібліотека є фахівцем в області підвищення інформаційної культури студентів.

Бібліотека університету вчора та сьогодні

Бібліотеки з незапам'ятних часів називають скарбницями книг. У перекладі з давньогрецької мови слово «бібліотека» означає приміщення, де зберігаються книги («бібліо» – книга, «тека» – сховище). Давні єгиптяни називали їх «аптеками для душі», тому що книги робили людську душу благородною і чуйною, а розум – сильним. Відразу, як люди навчилися довіряти всі свої знання і досвід книгам, виникла потреба їх зберігати.

Хранителями і провідниками безлічі книг і журналів завжди були і залишаються люди. Саме вони дбали про створення і становлення, вони упорядковували і класифікували, зберігали і поповнювали, вони своїм словом через книгу можуть викликати інтерес і захоплення на все життя.

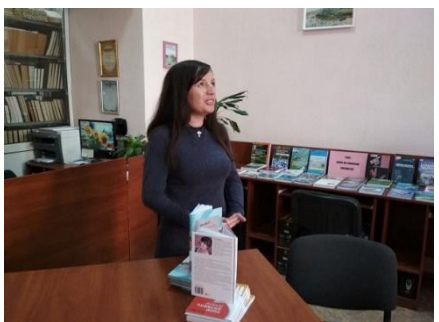
Долю бібліотеки Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичин, її історію завжди творили й писали лише жінки, починаючи з 1930 року, коли в Умані було створено Інститут соціального виховання. Відомо, що в 1941 році її очолювали: Шульман І., Сидоренко Анастасія, в 1944 р. Булавницька Марія, у 1945-1946 рр. Левитська Євгенія, 1946-1952 рр. Ємчинська Марія, впродовж 1952-1960 рр. Вдовіна Антоніна, а з 1960-го до 1983 рр. – Рябчук Віра. З 1983 до 01.1994 бібліотеку очолювала Валентина Дмитрівна Єременко. З 1994 до 2007 рр. Лариса Григорівна Гоменюк. Із 2007 року й до нині діяльністю бібліотеки опікується Тетяна Володимирівна Григоренко.

Функціонування закладів вищої освіти неможливі без опору на бібліотеки та їхні інформаційні ресурси. Таким чином, діяльність університету та університетської книгозбірні завжди тісно взаємопов'язана й спрямована на реалізацію їх освітньої функції. Працівники старанно виконують основні завдання відповідно до вимог законодавчих та нормативних документів, Указів Президента України, Міністерства освіти і науки України, Наказів керівних органів, Наказів ректора. Державна політика в освітній сфері, необхідність адаптації до впливу мінливого світу вимагають постійного коригування стратегії, цілей і завдань. Модернізація бібліотеки закладу відповідно до напрямів модернізації системи вищої освіти, стає закономірною. У зв'язку з цим робота бібліотеки у великій мірі присвячена інноваційній діяльності, зокрема їх інформатизації. У цьому напрямі розглядається упровадження й використання новітніх інформаційних технологій (насамперед Інтернету), створення електронних каталогів, баз даних, а також умови їх трансформації у віртуальну та електронну бібліотеки.

Над цими та іншими не менш важливими завданнями працює колектив університетської книгозбірні. На сьогоднішній день - це 28 осіб кваліфікованих працівників, завдяки яким здійснюється повсякденна робота та підвищуються показники бібліотечної справи. Поряд з досвідченими колегами, які пропрацювали багато років, у колективі працює талановита молодь. Об'єднавшись всі разом, бібліотекарі втілюють й поширюють в бібліотечній практиці нові ідеї, погляди, принципи, засоби, запроваджують цікаві бібліотечні проекти. Інноваційна діяльність важлива для будь-якої бібліотеки незалежно від її профілю, масштабу і статусу, але особливо актуальна вона для бібліотек університетів, адже обслуговування читачів здійснюється переважно для студентської молоді та науково-педагогічних працівників. Інновації у бібліотечній справі трактуються як процес творення, за трьома основними напрямками: організаційним, технологічним і продуктивним. Реалізуючи перший, розгорнули підготовку членів колективу до роботи в автоматизованому режимі, виробили вимоги і засоби стимулювання високої культури обслуговування. Відповідно до другого напрямку, більше уваги приділили вивченню читацьких запитів і на його основі внесли корективи й посилили співпрацю підрозділів й водночас зробили акцент на модернізації бібліотечного обладнання тощо.

У контексті третього напрямку націлили зусилля працівників на пошук запровадження нових видів послуг, удосконалення бібліотечного сервісу.

Сьогодні, напередодні святкування славного 90-річного ювілею Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини та 90-річного ювілею нашої бібліотеки, колектив продовжує плідно працювати, здійснюючи оперативне забезпечення інформаційних запитів науковців та студентів закладу, використовуючи різні форми і методи роботи, в сучасній університетській книгозбірні, а саме: доступному, прозорому закладі із гнучкою структурою та організацією обслуговування, технічно обладнаному, який для формування інформаційного поля використовує новітні технології.



Що відзначаємо й кого вітаємо у перший місяць календарної весни?

Ось і закінчився березень – перший місяць весни. Саме він багатий на літературні свята. Так, 3 березня ми святкували Всесвітній день письменника, 21 березня - Всесвітній день поезії. У ці дні людина здатна вкотре замислитися над роллю літератури та поезії у житті кожного. Адже, завдячуючи читанню, ми більше вчимося відчувати, переживати, дивитися на світ через душу, наближатись до прекрасного, до почуттів і думок, часом навіть не просто однієї людини, а цілих поколінь, народів, і світу в цілому.

По-особливому, з надзвичайним почуттям читаєш поезію. Вона заворожує, гіпнотизує. Подібно музиці, поезія впливає на людину не ззовні, а зсередини. Так співпало, що у березні (19.03.1930 р.) народилась Ліна Костенко — тонкий лірик, авторка прекрасних віршів, ніжних, чаруючих. Її творчість - це поезії про святість людської душі, про ідеали добра, істини, краси, про нездоланність правди і необхідність боротьби за неї. Ми щасливі, що поетеса живе в наш час і радує серця людей своїми творами.

Пропонуємо серцем доторкнутися до поезії Ліни Костенко через її вірші.

<p>* «Вже почалось, мабуть, майбутнє...»*</p> <p>Вже почалось, мабуть, майбутнє. Оце, либонь, вже почалось... Не забувайте незабутнє, воно вже інеєм взялось!</p> <p>І не знецінюйте коштовне, не загубіться у юрбі. Не промініяйте неповторне на сто ерзаців у собі!</p> <p>Минають фронди і жіронди, минає славне і гучне. Шукайте посмішку Джоконди, вона ніколи не мине.</p> <p>Любіть травинку, і тваринку, і сонце завтрашнього дня, вечірню в попелі жаринку, шляхетну інохідь коня.</p> <p>Згадайте в поспіху вагона, в невідворотності зникань, як рафаелівська Мадонна у вічі дивиться вікам!</p> <p>В епоху спорту і синтетики людей велика ряснота. Нехай тендітні пальці етики торкнуть вам серце і уста.*</p>	<p>*«Життя іде, і все без коректур...»*</p> <p>Життя іде і все без коректур. І час летить, не стишує галопу. Давно нема маркізи Помпадур, і ми живем уже після потопу.</p> <p>Не знаю я, що буде після нас, в які природа убереться шати. Єдиний, хто не втомлюється, – час. А ми живі, нам треба поспішати.</p> <p>Зробити щось, лишити по собі, а ми, нічого, – пройдемо, як тіні, щоб тільки неба очі голубі цю землю завжди бачили в цвітінні.</p> <p>Щоб ці ліси не вимерли, як тур, щоб ці слова не вичахли, як руди. Життя іде і все без коректур, і як напишеш, так уже і буде.</p> <p>Але не бійся прикрого рядка. Прозрінь не бійся, бо вони як ліки. Не бійся правди, хоч яка гірка, не бійся смутків, хоч вони як ріки.</p> <p>Людині бійся душу ошукать, бо в цьому схибиш – то уже навіки.*</p>
---	---